

Cal Badia

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Carrer Sant Antoni, 31. Nucli urbà d'Oló
Alçada: 517

Coordenades:

Latitud: 41.87234
Longitud: 2.03519
UTM Est (X): 419937
UTM Nord (Y): 4636052

Classificació

Número de fitxa 08258-356
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 0062310DG2306S0001BL
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dv., 26/06/2020 - 02:00

Descripció

Casa en forma de nau industrial que, molt probablement, havia estat la fàbrica Badia, una de les primeres que es van instal·lar a Oló. Es troba situada a l'espai entre el carrer Sant Antoni i el carrer Barcelona. És una edificació de planta rectangular, d'uns 15 m de llargària, que té adossats cossos de construcció moderna a ponent i al nord. La part antiga consta només de planta baixa, i adopta una tipologia a mig camí entre una

fàbrica i una casa de pagès. A cada façana lateral té tres finestres en línia, emmarcats amb maó. La façana principal, a llevant, consta d'un portal central, una finestra a cada banda i una altra al pinyó, sota coberta, i té les obertures i les cantoneres ressaltades amb maó vermellós.

Per accedir-hi des del carrer Sant Antoni hi ha un passatge estret tancat per una reixa amb la data 1908. Tal vegada aquest era l'accés a l'antiga fàbrica.

Observacions:

Altres denominacions: cal Meri

Informació facilitada per Josep Canamasas Güell

Història

El segle XIX va comportar una decadència de la important tradició de teixidors i paraires que tenia el poble d'Oló. El fenomen de la industrialització va fer que el tèxtil es concentrés en grans fàbriques al costat dels rius. A Oló el ram del tèxtil continuava treballant, però ho feia amb telers manuals, i no va ser fins a finals del segle XIX que es van introduir els primers telers mecànics. En aquest moment es van instal·lar algunes fàbriques al poble, que estaven situades a la zona del carrer Major. Funcionaven amb energia de vapor i també aprofitant l'aigua sobrant de la riera. Eren negocis familiars, tal vegada d'antics paraires o teixidors reconvertits, i amb pocs telers. Bàsicament les fàbriques eren tres: la de Ramon Jubany, la de Joaquim Font i la de Joan Badia (FERRER, 1991: 121).

La fàbrica de Joan Badia estava situada al carrer Major (actualment Sant Antoni), número 35, i ja existia l'any 1880. Aleshores tenia 4 telers de cotó. Alguns anys va funcionar amb el nom de Gramunt i Cia. El 1896 la fàbrica de Joan Badia va tenir els primers telers mecànics del poble. Eren cinc, i devien funcionar amb algun motor de gas pobre. A més d'aquesta fàbrica, Badia en va construir una altra (que encara es conserva) al raval de la Rovirola. Segons fonts orals, va ser l'any 1905 i funcionava encara amb telers a mà. L'inici del segle XX va venir acompanyat d'una forta crisi industrial a Oló. L'any 1901 l'Ajuntament havia creat una comissió per captar fabricants que tornessin a obrir les fàbriques i donessin vida al poble. Però això no va evitar un període de crisi, especialment entre 1900 i 1925, sobretot els anys posteriors a 1918, quan a Oló no hi havia cap fàbrica en funcionament. La fàbrica de Joan Badia devia tancar durant aquests anys. Més endavant els Badia devien adequar l'antiga fàbrica com a residència. En un llistat de cases de 1930 consta la Casa Badia. Joan Badia estava casat amb Cànida. Com que el matrimoni no va tenir fills entorn de la dècada de 1960 la casa va passar a la família Camprubí Casadejús, i posteriorment fou venuda. Actualment és la casa Oliveras.

Bibliografia

FERRER, Llorenç i altres (1991). "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 121-122.

